

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 146. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359407584/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Pust af den vaagnende romantiske Aand i Tyskland. Thi hvad Romantiken, hvor forskelligt den end opfattes i de forskellige Lande, bestandig hævder er, at det Skønne er sit eget Formaal eller, som det i Tyskland hed, *Selbstzweck*, en Tanke, man henter fra Kants *Kritik der Urtheilskraft*, en Bestemmelse ved Skønheden, der nu bliver sat som Opgave for Kunsten. Paa Fransk udtryktes dette i Formlen *l'art pour l'art*, og paa Dansk fremtræder denne Anskuelse første Gang i Oehlenschlägers Digte, f. Eks. i *Poesien forsvaret sig* eller Digtet *Morgenuvandring i Langelandsrejsen*.

Men det er ikke blot Kunsten, det er Befolkningen og Livet i Italien, som for at forstås og vurderes maa ses med Kunstner-Øjne. Intet er almindeligere end i Syden at træffe Englændere eller Tyskere eller Franskmand, som ud fra deres nationale Synspunkt finder Alt at laste. Tyskerne finder at Kvinderne mangler den sky Blufærdighed, det Jomfruelige, som de er vant til at betragte som Skønhedsideal. Englænderne stødes ved Manglen paa Renlighed og Orden, Franskmandene ved at den selskabelige Underholdning er saa ringe og Prosaen saa slet.

Corinna viser, at Kvindens Skønhed, som i Italien ikke er af moralsk, men af plastisk og malerisk Art, fordrer et Øje, som er modtageligt for Farve og Form og ikke sløvet ved Læsning af Sort paa Hvidt. Hun stiller den italienske Improvisation i Modsætning til den franske Konversation og finder, at den ingenlunde har ringere Værd.

Et forstandigt Folk som Englænderne dyrker Forretningslivet og det praktiske Liv, en følelsesfuld Nation som den tyske dyrker Musik, et aandrigt Folkefærd som det franske konverserer, det vil sige: faar sine Indfald gennem Samtaler og Samliv med Andre, et fantasifuldt Folk som Italienerne endelig improviserer, det vil sige, stiger naturligt fra de sædvanlige Følelser til Poesi. Corinna siger: «Jeg føler mig som Digter, saasnart min Aand hæver sig, saasnart den i endnu højere Grad end ellers foragter Egenkærlighed og Lavhed, endelig saasnart jeg mærker, at en skøn Handling nu vilde være mig let; da er det at mine Vers er bedst. Jeg er Digter, naar jeg beundrer, naar jeg foragter, naar jeg hader, ikke af personlige Grunde, men paa hele Menneskehedens Vegne.» Og hun nøjes ikke med at forsvare den lette Nattergalesang, som er hvad Italienerne da i Reglen forstod ved lyrisk Poesi. Hun forklarer den overdrevne Vægt,